

ושינגטון צריכה להימנע ממשא ומתן כדי לא לפגוע בסיכויים להפלת המשטר

written by מאיר בן שבת | 12.01.2026

נשיא ארה"ב דונלד טראמפ אמר אתמול (שני) בשיחה עם כתבים כי "מנהיגי המשטר האיראני התקשרו אליי במטרה לקדם משא ומתן. נקבעה איתם פגישה [?] אולם ייתכן שנצטרך לפעול עוד לפני כן". הוא הוסיף כי "הצבא בוחן ברצינות רבה כמה אפשרויות תגובה חזקות מאוד".

התנהלות זו של המשטר אינה מפתיעה, אך היא מספקת עדות נוספת למצוקתו.

בקשתו לקדם משא ומתן עם ארה"ב נועדה להשיג שתי מטרות. האחת- לגרום למסמוס התחייבויותיו של טראמפ להגיב במקרה של ירי במפגינים. השניה, והיא אינה פחותה בחשיבותה, לאפשר לו להציג התפתחות זו כפתיחת נתיב לפתרון המצוקה הכלכלית שמזינה את גל המחאות.

בגל המחאות הנוכחי, שלא כמו בקודמיו, שלושה מאפיינים הקשורים בהתנהלות המערכת שמחוץ לאיראן. הראשון: הגיבוי שמעניק הנשיא טראמפ למפגינים עד כדי איום בפעולה צבאית. השני [?] הפעלת שירות אינטרנט הלוויינים סטארלינק (Starlink) - שהמידע דרכו אמנם מגיע במשורה, אך מונע את החשיכה הדיגיטלית המוחלטת, שהמשטר מבקש להטיל. המאפיין השלישי [?] היעדר תקווה, לפחות באופן הקרוב.

למשטר בטהראן אין תשובות למצוקה הכלכלית הקשה. אין הוא יכול לצפות לישועה מצד בני בריתו ששקועים גם הם במצוקה או במבוכה והוא גם לא יכול לנחם את אזרחיו באמירה שהגל תיכף יחלוף כשלנשיא טראמפ יש עוד שלוש שנות כהונה בבית הלבן.

גם אם החלפת המשטר לא הוגדרה כיעד רשמי של ארה"ב, התנהלותו של הנשיא מלמדת כי זהו היעד הרצוי בראייתו. טראמפ מבין כי כל עוד יתקיים המשטר הנוכחי, כל ההישגים מולו יהיו זמניים. הנשיא האמריקני גם מבין כי החלפת המשטר בטהראן תהיה להישג ההיסטורי הגדול ביותר שיירשם לזכותו. מסיבות מובנות הבנה זו נשארת בגדר משאלת לב. עוד חזון למועד.

בחזרה להפגנות. התמונה העדכנית ביחס אליהן אינה ברורה. גורמי המשטר יזמו הפגנות תמיכה המוניות לאות "סולידריות לאומית" ולגיבוי ההתערבות הזרה ומשקיעים מאמץ רב לשכנע כי הגל נמצא בדעיכה. אפשר לפקפק בכך. אבל גם אם יש ממש בתיאור הזה, כל עוד תימשך המצוקה הכלכלית [?] הגעתו של גל נוסף היא רק עניין של זמן. אפשר להניח שמרחקי הזמן בין הגלים רק יתקצרו ושתעוזת המפגינים תגבר. מציאות כזו מבטיחה התשה מתמשכת של המשטר ואילו צו להתמקד בבעיותיו ובשרידותו, עד שיגיע הרגע. זוהי אולי לא התוצאה המיטבית בראיית ישראל וארה"ב, אך היא לבטח עדיפה על המצב שהכרנו לא מכבר.

כדי שזה יקרה וושינגטון צריכה להימנע ממשא ומתן עם המשטר. אל לה לצייד אותו במה שבעת הזו נחוץ לו יותר מכל דבר אחר: תקווה שאותה יוכל למכור להמונים.

בינתיים, בכירי המשטר מזהירים כי איראן אמנם אינה מתכוונת ליזום מהלכים צבאיים התקפיים, אך היא תגיב נגד ישראל ובסיסים אמריקניים באזור אם היא תותקף. הנשיא טראמפ כבר הספיק להגיב על האיום הזה ופרשנים הצביעו על שורה של סימנים המרמזים על פעולה אמריקנית קרובה. במציאות הדינאמית שבה אנו חיים קשה לדעת מה יילד יום. ישראל צריכה להיות ערוכה לכל התרחישים. הצד השווה בכולם ² מוכנות להתקפה מצד איראן ושלוחיה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 13 לינואר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.